

Návrh znaku a vlajky pro obec Kočín

(okres Plzeň-sever)

Úvodem je vhodné stručně zmínit, že dle základních heraldických pravidel se v každém znaku používají i popisují tzv. tinktury, tj. kovy (zlato a stříbro, zobrazované v praxi žlutě a bíle) a barvy (červená, modrá, zelená, černá), výjimečně (odůvodněně) i doplňková tzv. přirozená barva (např. hnědá u kmene stromu, nebo srsti některých zvířat atd.). Přičemž platí poměrně striktní podmínka o (kontrastním a střídavém) kladení „kovů na barvy a barev na kovy“ (čili kovových figur v barevných polích štítu anebo naopak barevných figur v kovových polích štítu).

Heraldické figury dělíme na tzv. heroldské (tj. geometrické, pole štítu členící) a obecné (tj. všeobecně známé), vždy ale náležitě (pouze dvourozměrně) stylizované. Stranově (vpravo, vlevo) se znak odborně blasonuje (tj. terminologicky přesně slovně popisuje) jen z pohledu štítonoše (jeho pravé ruky), nikoliv pozorovatele štítu, proto (zdánlivě) obráceně, pokud není osově zcela souměrný, takže heraldicky vpravo nahoře je v tomto případě figura růže.

Kresba znaku i vlajky se může v průběhu času (desetiletí i staletí) měnit a mírně autorsky odlišovat (nejde o logotyp či chráněný průmyslový vzor a značku), ale právě popisem v dekretu předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky závazně definovaná podstata zůstává (všechny uvedené tinktury a figury v dané kompozici štítu znaku i listu vlajky či praporu) a musí být takto přesně a důsledně vždy (nyní i v budoucnu) dodržena.

Ikonografický význam navrženého obecního znaku je zajímavý: Heroldská čili geometrická figura tzv. vlnité hlavy štítu (tj. jeho horní části) jasně evokuje obcí a celým katastrem protékající Kočínský potok.

Hlavní (největší) obecná čili všeobecně známá figura vozového (kočárového) kola pak symbolizuje místní lidové vyprávění (zapsané v prvorepublikové obecní kronice), podle kterého název Kočín (dříve též Kočiny) souvisí se zdejšími kočími ve službách plaského panství.

Průvodní (menší) obecné figury růže, hvězdy a lilie (v hlavě štítu) jsou převzaty ze znaku plaského kláštera (viz též ve znaku města Plasy), nejstarší a nejvýznamnější bývalé vrchnosti obce (viz první písemná zpráva o jejím darování klášteru roku 1183). Jedná se tedy o „zvukové“ tzv. mluvící heraldické znamení, název vyjádřený symbolem, ve smyslu známé latinské sentence „nomen omen“ čili „jméno znamení“.

Historicky (etymologicky) je totiž původ středověkého názvu obce (roku 1183 „Cozin“ a v roce 1390 „Koczyn“) od kočárů a kočích (jak praví pověst v kronice) nemožný, neboť (lehké) kočáry jsou až novověkého (maďarského) původu, a stejně tak profese kočí. Např. Antonín Profous ve svém díle Místní jména v Čechách odvozuje jméno obce od staročeského přízviska „Kočka“.

Bez ohledu na tato výše uvedená fakta heraldika ráda pracuje i s legendami (viz tzv. erbovní pověsti) a vedení obce si nepřálo akcentovat motiv kočky, ale právě (kočárového) kola. Stejně tak si vybralo výslednou kombinaci použitých heraldických tinktur. Modré pole štítu představuje typickou barvu vody, ale i dobrého povětrí a pevné víry (zvláště ve spojení se stříbrnou čili bílou). Zelená je klasickou barvou venkova (polí a luk katastru), naděje, celkové obnovy i rekreace.

Blason (tj. odborný heraldický slovní popis, podle kterého je každý zkušený heraldik schopný znak správně nakreslit, aniž by nutně musel vidět prvotní předlohu) proto může znít takto:

V modrém štítě pod stříbrnou vlnitou hlavou s modrou hvězdou mezi zelenou růží a lilií stříbrné vozové (kočárové) kolo s deseti rameny.

Návrh (na stožár vztyčovaný) obecní vlajky nebo praporu (pevně spojovaného s žerdí) opakuje všechny výše popsané tinktury i figury jejich vexilologickým převedením ze (svislého) štítu znaku do (vodorovně) obdélníkového listu vlajky (praporu) o stranovém poměru šířky k délce 2:3 (daném státní vlajkou České republiky). Pouze tzv. vlnitou hlavu štítu nahrazuje (pro vlajky typický) žerďový pruh, jehož vlnění zajistí přirozené vlání ve větru, přičemž vzájemný poměr dvou svislých vlajkových pruhů (bílého a modrého) je 1:2.

Jedná se proto o tzv. heraldicko-vexilologickou vlajku, shodnou právě díky charakteristickým figurám se znakem, a proto snadno i laikem identifikovatelnou a poznatelnou, že náleží obci Kočín. Při popisu vlajky (praporu) se ale uvádí počet cípů hvězdy (je-li jiná než pěticípá, zatímco základní heraldická hvězda je šestihrotá, kdy se počet hrotů nemusí v popisu znaku zmínit). Na rozdíl od blasonu čili popisu znaku se také nikdy nemluví o zlaté či stříbrné tinktuře kovu, jako u hmotově pevného štítu (kde se plátkový kov kdysi skutečně používal), ale vždy žluté a bílé barvě (vlající) tkaniny, z níž se vyrábí (tiskne a vyšívá), bez zbytných černých kontur, žádoucích jenom ve znaku (zvláště při jeho černobílém provedení).